GRADSKA BIBLIOTEKA
NAUČNI ODJEL

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEĐELJE I
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 147
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlanka redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK, 15 OKTOBRA 1935 | BROJ 282

Prvi refleksi rata

Zagreb, 14. X. — Već sami početak ratovanja u Abesiniji dokazuje, da su ratni uspjesi za jednu i drugu od ratujućih strana problematični i da bi se to ratovanje moglo lako da produlji do roka, koji bi značio obostrano iscrpljenje, ali ujedno i veliku opasnost za mir u Evropi. Dosadanji uspjesi Talijana nisu još takvi, da bi mogli biti mjerodavni. Zato se sad još i bolje shvaća ona želja Pariza, da bi se rat u Abesinlji skratio i smanjio ne samo prostorno nego i vremenski, zato se razumije Baldwinov rat na Italiju, da bi obustavila svoju akciju. Taj apel neće u prvi mah biti opslužen, jer Italija ne može da se povuče bezuslovno, ali ima izgleda, da će s talijanske strane biti preduzeti koraci, koji će biti uvod u meritorna pregovaranja nakon prvog faktičnog uspjeha talijanskog oružja u Abesiniji. Zauzećem Adue nastupa već čas, kad bi ti meritorni pregovori mogli da budu povedeni. To bi se moglo zaključiti i po sadanjim življim pregovorima između Pariza i Londona.

Na to upućuju i neki simptomatični događaji, koji su se odigrali posljednjih dana. Sporazum postignut u francuskoj vladi o vanjskoj politici, naročito o spremnosti Francuske, da na Sredozemnom moru sudjeluje u akciji za kolektivnu bezbjednost; Baldwinov jasni i k tome pomirljivi govor; poruka g. Mussolini-a britanskoj vladi sa željom, da bi prestala sadanja zategnutost u Sredozemnom moru, i da bi mjesto nje došlo do prijateljske saradnje u svrhu iskrenog riješavanja, svih otvorenih pitanja, — okolnosti su i dogadjaji, koji daju ipak dosta osnova optimističkijem gledanju na situaciju.

Jednako je simptomatično, što g. Mussolini još uvijek drži, bar u formi, korektan odnos sa Društvom Naroda, čak i sada nakon usvojenja sankcija, a to se mora pripisati onoj Baldwinovoj izjavi, po kojoj Vel. Britanija nema već šta da direktno pregovara s Italijom, jer dá je za svako riješavanje spora jedino nadležna Ženova. A u Ženevi se uz to dalje vijeća, pa treba vidjeti hoće li Rim podnijeti sada Ženevi nove predloge ili će odlučiti o istupu iz Ženeve.

Francuski ministarski savjet na svoj posljednjoj sjednici iskazao je g. Lavalu puno povjerenje za njegova nastojanja u Ženevi, ali je ujedno istakao potrebu, da se povedu pregovori, kako bi se odredile potrebne mjere za sprječavanje onih opasnosti, koje bi mogle da nastupe na bilo kojoj točki Evrope.

U tome se je Baldwin složio s francuskom vladom, kad je nekidan u svom govoru na kongresu konzervativne stranke u Borimovu, rekao, da je prva i glavna zadaća engleske vlade, da bdije nad tim, da se u Evropi održi mir. Izrazio je vjerovanje, kako je najbolje sretstvo da bi se taj mir održao, kolektivna bezbjednost i organizam Društva Naroda. Treba imati — rekao je dalje — sretstvo kontrole nad događajima, ako bi taj mir bio povremeno narušen.

U istom govoru g. Baldwina ima još jedan značajan pasus, koji glasi: „Drugi faktor, koji je izmjenio sliku odnosa u Evropi jesu diktature. Ma kako miroljubive bile u svome početku, diktature teže kasnije da svrate pažnju od unutarnjih teškoća na spoljne avanture.“ Time je nišanio u prvom redu na fašizam, jer je na drugom mjestu g. Baldwin rekao i ovo: „Ja ne mogu ostati slijep pred nekim činjenicama, a naročito pred faktom, da postojanje jednog velikog nacionalizma mijenja sliku odnosa u Evropi.“

Kad se to uvaži, onda je shvatljiviji stav Vel. Britanije prema talijansko-abesinskom konfliktu.

U takvim prilikama i u tom času javlja se ponova želja Italije da pregovara s Vel. Britanijom.

Hoće li od svega toga biti koristi, hoće li doći do sporazuma, koji će situaciju učiniti neopasnom, danas bi bilo još prerano ustvrditi. Nalazimo se u vremenu i u prilikama, kad se i kroz najkraći razmak vremena zbivaju velike i odlučne promjene, kad se stav ove ili one sile može iznenada promjeniti. U drugim prilikama na pr. drukčije bi se dojmila činjenica, da su izmedju Abesinije i Italije prekinuti odnosi i da je plenum skupštine Društva Naroda usvojio sankcije protiv jedne države. Danas to izgleda posve nenapadno i unatoč tome vode se izakulisni pregovori.

Istočno-afričko ratište uticat će drugim načinom na daljni razvoj prilika. Ako Italija zabilježi tu još koje znatne uspjehe, taj će razvoj ići jednim smjerom, a ići će posve drugim, ako Italija na tom ratištu doživi daljnja iznenadjenja. I najnaivnlji posmatrač može da uvidi, kako Evropa ili dio nje neće ostati i dalje posve indiferentan prema dogadjajima u Africi i odlukama Ženeve. Ako pregovori izmedju Londona, Pariza i Rima utvrde unaprijed jedan zajednički stav s obzirom na Evropu, onda bi se moglo računati s održanjem mira u njoj, ali ako izmedju Rima i Londona potraje napetost i dovede do kakvih formalnih mjera ili sukoba na Mediteranu — onda nije isključena mogućnost jedne nove evropske krize, jer bi to značilo, da je fronta Stresa potpuno zadrmana.

Kad bi razne njemačke izjave, koje podvlače nezainteresovanost Njemačke za dogadjaje u Africi, bile potpuno uvjerljive, optimizam bi bio i opravdan i razumljiv, ali ako nastupe teška razmimoilaženja izmedju zapadnih sila, tko jamči, da će njemačka to samo gledati i propustiti? Zar putovanja g. Gömbösa i g. Ribbentropa u ovaj čas znače samo posjete iz kortoazije? Njemačka može da bude prema izvjesnim događajima neutralna, ali ona zato ne prestaje biti aktivna, o čemu smo baš nekidan pisali.

Sve ovo nameće odgovornima najveću opreznost i diktira im dužnost, da najsavjesnije omjere težinu situacije i prema njoj udese svoja nastojanja tako, da ta situacija ne postane još teža, da se ne izvrgne u zategnutost, iz koje ne bi bilo drugog izlaza nego samo putem sukoba. Još je na vrijeme, da se spriječi takova kobna eventualnost.

Dinko Sirovica

Engleska će zatvoriti Crveno more

Pariz 15. Žurna akcija u pravcu donašanja prvih sankcija izazvala je u Parizu veliku zabrinutost. Naročito strahuju politički krugovi zbog eventualnosti, koja bi mogla nastati u vezi donošenja odluke da se ukine zabrana za uvoz oružja u Abesiniju, jer je u tom slučaju posve sigurno da će talijanski ratni brodovi u Crnom moru pretraživati sve transporte municije za Abesiniju, a dá će to dovesti do konflikta svakome je posve jasno. Osim toga sinoć se u diplomatskim krugovima raspravljalo o namjeri engleske vlade, da odmah zatvori Crveno more, ako se finansijske i privredne sankcije protiv Italije budu pokazale bezuspješnima.

Vojna spremnost Italije

Rim 15. Danas se u Italiji nalazi oko 800.000 ljudi pod oružjem, dok ih preko 270.000 ima u Istočnoj Africi. Talijanske obalne baterije nalaze se u neprekidnoj pripravnosti da u slučaju kakova napadaja smjesta stupe u akciju. 1700 bombaških aviona spremni su za akciju. U svakom od njih nalazi se dan i noć posada, a tako isto i rezervoari su im puni benzina. Deset talijanskih tabrika aviona grozničavo rade i dnevno prave pet bombaša i dvije izvidnice najmodernijeg tipa. Doznaje se iz pouzdanog vrela da je Mussolini poslao u Istočnu Afriku 300 bombardera najnovijeg tipa, a da pri tome nije nimalo oslabio vazduhoplovne snage u Italiji. Avioni nisu koncentrirani na jednom mjestu, v ć se nalaze na najvažnijim strateškim točkama, koje bi mogle svakog časa sa Sredozemnog mora biti ugrožene. Naročite vazduhoplovne pozicije — najnovije vrijeme izgrádjene na Sardiniji, Siciliji, Tripolisu i Dodekan.

Slika sa sjevernog abesinskog bojišta

Talijanski askari navaljuju na brdo Ramat

Ras Kassa

koji je sakupljao veliku armiju da navali u Eritreju

Za saradnju USA sa Društvom Naroda

Newyork 15. — Bivši ministar vanjskih posala Stimson objavio je članak, kojim traži saradnju između USA i Društva Naroda. Ovaj je članak izazvao veliko interesovanje u Sjedinjenim Državama i drži se da ne će ostati bez političkog efekta. Tim povodom se napominje, da je u poslijednje vrijeme u izvjesnim američkim krugovima znatno pojačala struja koja traži saradnju USA sa Ženevom.

Za ovo se između ostaloga zalažu naročito neke vjerske zajednice u Sjedinjenim državama.

U vezi s tim istupom Stimsona računa se sa mogućnošću da će vlada Sjedinjenih Država pod pritiskom znatnog djala javnog mnijenja zemlje vršiti moralnu presiju na privredne krugove, kako bi stvarno i ako ne zakonski i obavezno izazvala obustavu svakog američkog izvoza za zaraćene države.

Sudbina uhoda u Abesiniji

Dva urođenika uhvaćena pri špijuniranju jednostavno su obješena

Prve sankcije u Italiji

London 15. — Sinoć je iznesen pred plenarnu sjednicu sankcionog odbora predlog financijskog komiteta u kome se nalazi sedam vrsta sankcija, koje se odnose na prekid talijanskih trgovačkih i drugih kredita u inozemstvu. Dalje je financijski odbor predložio da se obustavi svaki zajam talijanskoj vladi, da se zabrane bankarski i drugi krediti namijenjeni talijanskoj vladi i da se zabrani svaka trgovačka transakcija sa Italijom.

Nova sovjetska republika

Moskva 15. — „Pravda" donosi vijest iz Šangaja da se je na mandžurskoj granici, u području rijeke Jalu, osnovala nova sovjetska republika koja će se još više proširiti. Nova država raspolaže sa svim potrebitim sredstvima kao i brojnom crvenom vojskom.

Sven Hedin u Berlinu

Veliki švedski istraživač održao je u Berlinu predavanje o svom prodiranju u unutrašnjost Azije. Među počasnim gostima bio je i ministar predsjednik Göring koji se na našoj slici pozdravlja sa Sven Hedinom

ITALIJA U RATU

Gdje se ispoljava oduševljenje i gdje ne - Nestašica uniformi i obuće

„Nadajmo se da Engleska neće praviti gluposti!" — taj uzdah smo čuli, gdjegod smo u Italiji počeli govoriti o međunarodnoj situaciji, — piše rimski dopisnik „Českog Slova". Zaista danas je u Italiji teško govoriti o nečem drugom. Paljba savršene i majstorske ratne propagande pogađa svakog. Nikog ne ostavlja u sumnji, da je kolonijalna ekspedicija Italije u Abesiniji njezina vitalna potreba, jedina mogućnost za njezin svjetski razvitak i za plasiranje suviška stanovništva, koje diktatura po planu umnožuje. Strah, koji vlada u talijanskim političkim krugovima, nije izazvan napredovanjem talijanske vojske u Abesiniji, uči ji uspjeh u Italiji niko ne sumnja. Taj strah je izazvan nepomirljivim stanovištem Engleske, koja za Italiju predstavlja ozbiljnu opasnost.

Ratno oduševljenje, koje uprkos svom strahu danas u Italiji vladá, lakše ćemo shvatiti ako pogledámo na grandioznu propagandističku ofenzivu, koja već nekoliko mjeseci prerađuje talijansko javno mnjenje. Nije to samo dnevna štampa, nego i periodični časopisi, ilustrovani i humoristički listovi i beskrajna količina prigodnih, popularno pisanih napisa, koji se po ulicama prodaju za tako smješno nisku cijenu, da im je svrha momentano očigledna.

Ali to nije dovoljno. Milioni siromašnih Italijana, koji zaradjuju jedva toliko da imaju za makarone i polentu, nemaju novaca, da kupuju novine, koje će ih iz mirnog života prebaciti u ratno oduševljenje. Zbog toga se ratna propaganda latila drugog sredstva. Milioni plakata u raznim bojama pokrivaju ćoškove i zidove kuća svih gradova Italije. To su kratka gesla, većinom uzeta iz Mussolinijevih govora, koja često imaju većeg efekta, nego i najbolje napisan članak u novinama. „Imamo da svršimo stare i nove račune!", piše jedna takova plakata i dodaje lakonski: „Svršićemo ih!". Jedno od najrječitijih gesala, koji mora shvatiti svako ko umije čitati, jeste slijedeće: „U Africi je mjesta i slave za sve". Neko je istina noću napisao na plakatu obješenjačko pitanje „I za mene?", ali većinom su te plakate direktno opsjednute. U kinematografu se daje film o Abesiniji s revijom abesinske vojske, što izaziva smijeh i primjedbe pune mržnje. Od mah na tu reviju abesinske vojske zamjenjuje prikaz vježbanja, manevara revije odlično naoružane talijanske vojske, što izaziva eksploziju oduševljenja, koja se pretvara u orgije, kad se na ekranu pojavi Mussolini.

Putujući po Italiji sretali smo svuda na pruzi i na stanicama regrute, koji su s bjelim vrpcama na rukavu putovali svome kadru. To su mladići, većinom prosječne i ispod prosječne visine. Na njima se dobro vidi da talijanske regrutne komisije ne biraju, nego da uzimaju sve od reda. Među regrutima nije bilo ni traga nekom oduševljenju. Za ta godišta, 1910—1914 je dabome Afrika još daleka sablast. Poslije obuke dopunjuju samo kadrove talijanskog domobranstva, naročito u sjevernoj Italiji i južnom Tirolu. Njihov broj tako je velik, da nemaju dosta kasarni ni uniformi. Svuda se grozničavo podižu nove zgrade, ali tempo rada ne odgovara tempu regrutacije, te tako regruti moraju da stanuju u dvorištima kasarni pod šatorima. Iako talijanske fabrike tekstilija i obuće rade punom parom, ipak se osjeća nedostatak uniformi i obuće. Izgleda da u tom veliku ulogu igra nedovoljan uvoz sirovina. Vidjeli smo regrute u najfantastičkijim uniformama. Nekoji su imali vojničke bluze i civilne hlače i cipele, drugi su imali čitavu uniformu ali zato obuću najrazličitije vrste (jedan je imao na pr. bjele cipele za tenis), a većina se ograničila od čitave uniforme samo na kapu. U takovim uniformama možete danas u čitavoj Italiji vidjeti regrute kako idu na vježbu. U očiglednoj suprotnosti s oduševljenjem, koje se pokazuje na ulicama i kinematografima, stoje vijesti o dezertiranju koje se kolportiraju u pograničnim krajevima.

Konzekventna posljedica rata je poskupljivanje svih predmeta svakidašnje potrebe, što se u Italiji već primjećuje. Izuzevši cijene voća i vina danas su cijene u Italiji za 50 posto više nego u Srednjoj Evropi. Skaču cijene hljeba, cijene mesa i masti, cijene tekstilnih produkata, ukratko svega. Talijanski radnici, koji su vrlo rdjavo plaćeni i koji rade dnevno deset do dvanaest sati, uskoro neće moći kupiti ni dovoljnu količinu one skromne hrane, polente, makarona i vina, čime se pretežno hrane. Skromnost i trezvenost tih rdjavo plaćenih ljudi je za nas direktno užasna i objašnjava i dugo trajanje režima, koji svojim pristalicama nameće tolike terete. Posljedice ratne avanture najviše na svojim ledjima osjeća talijanski radnički stalež, talijanski proletarijat.

Žestoka vrućina u Bugarskoj

Sofija 15. U čitavoj Bugarskoj vlada nepovoljna vrućina tako da na nekim mjestima ima smrtnih slučajeva usljed sunčanice. Jučer je temperatura u Sofji iznosila u hladu 36°. Meteorolozi drže da će ova vrućina potrajati još nekoliko dana, jer da je u vezi sa širokim anticiklonom, koji je zahvatio čitavo područje Sredozemnog mora i južne Evrope.

Pred sazivanjem parlamenta u Palestini

Jeruzalem 15. Jučer se ovamo povratio iz Londona vodja arapske partije Fakhri Rashashibi i izjavio je, da se potpuno sporazumio sa engleskim ministrom kolonija u pogledu saziva parlamenta za Palestinu. To popuštanje engleske vlade tumači se kao posljedica straha od previranja u Prednjoj Aziji.

Eksplozija u francuskoj fabrici municija

Pariz 15. — U tvornici municije u St. Nazaire, na ušća Loire došlo je do strahovite eksplozije acetilena, pri čemu ima više mrtvih i veliki broj ranjenih radnika. Eksplozija je bila tako jaka da je prouzrokovala ogromni požarj koji je zahvatio i brodogradilište, na kome se grade dva nova ratna broda „Strassburg" i „George Leygues". Šteta iznosi 30,000.000 franaka.

Otvorene bilješke i napomene

Kako ne čitam „Jadránski dnevnik" tako tek jučer upozoriše me da im u njemu neki prigovor mojim „Bilješkama" naštampanim u „Tribuni". Pročitah. Biću slobodan, pak ću na otvorenu riječ — koju uvijek poštujem — da ukratko odgovorim.

G. Gabriel Kužina, koga ne poznam a poštujem jer je javno kritizirao moje „Bilješke", a nije se ponizio da me anonimno — iz busije (podlo kukavički) napadne, kao što neko (ili bolje — niko —) to učini par dana prije članka g. Kužine, poslavši mi otvorenu dopisnicu s poštanskim žigom „Šibenik".

Da ne duljim, evo u čemu se radi. Ja sam javno osudio, što se jedan odredjen i posvećen velikom Dobru Frani Buliću, pretvorio u manifestaciju političkom vođi jednog dijela hrvatskog naroda; drugo — što sam osudio, bijaše: moralni napadaj na predsjednika Jugoslovenske Akademije, koji toj nije nikako zaslužio, jer nije ni jednim slovcem dao tome nekulturnom ispadu, povoda.

To je suština mojega članka „Bilješke". A u čemu je suština kritike g. Kužine? On mi najviše zamjera što rekoh: da je jedan dio hrvatskog naroda uz g. Dr. V. Mačeka. Ostalo — što je g. K. napisao pokazuje — vježbanje pismeno, jer su to riječi bez stvarnog sadržaja.

No — opet ću otvoreno da kažem i g. Kužini, pa i cjeloj našoj javnosti koja pristaje uz političku ideologiju g. Dr. V. Mačeka: smatram da je umišljenost, nerealnost, fikcija da *sav* hrvatski narod priznaje g. Dr. Mačeka svojim političkim vođom!

G. Kužina, umišljenost je tvrditi: da sve ono što se događja u Evropi, da je odmah i kulturno! Vi ustvrdiste da i drugi kulturni, evropski narodi, u isto vrijeme, spájaju kulturne manifestacije sa političkim demonstracijama ali ne navedoste ni jednog primjera identičnog sa onim primjerom koji se odigra u Zagrebu prigodom otkrića spomenika slavnom Buliću! Pa da nabrojite i stotinu istovetnih primjera, opet bi ostala realnost, t. j. vječna istina, ili neoborivi princip kulture i gradjanske uglađenosti: određen i posvećen dan jednom, neumrlom po djelima, pokojniku — pretvoriti u dan političkih manifestacija, uz koje *ne pristaje jedan dio* toga istoga naroda! A što je još više: pred spomenikom velikog pokojnika, koji nikada u svom životu nije nikoga hotimice uvrijedio niti je mogao, jer nije znao, uvrijediti; pred tim simbolom gradjanske snošljivosti i poštovanja svojega bližnjega; pred tim uzorom anđela dobrote i kršćanske ljubavi — pred likom Don Frane Bulića — vrijeđati čovjeka — Hrvata — pretsjednika prvog kulturnog zavoda u Hrvatskoj - - - pitam Vas, g. Kužina, čime to možete da opravdate?!? Čekam!

U ostalom, g. Kužina, pripravan sam da Vam uvijek odgovorim, ako mi nešto stvarno napomenete, ali — ako izidete samim riječima, bolje je da Vam ne odgovaram.

Dr. Mirko Perković

Prodava se uz vrlo jeftinu cijenu: jedna Verthein blagajna veličine 126×74×66, jedan malo rabljeni pisaći stroj MERCEDES sa svojim stolom, ručna kolica, jedna mramorna ploča 140×69. Obratiti se Agenturi Jadronja, Šibenik.

GRADSKE VIJESTI

Izvanredna godišnja skupština Zajednice Doma i škole

U nedjelju prije podne održana je u Učiteljskoj školi izvanredna godišnja skupština Zajednice Doma i škole. Ova skupština sazvana je zato da bi se izabrao upravni i nadzorni odbor jer to na zadnjoj godišnjoj skupštini nije bilo učinjeno.

Skupštinu je otvorio g. K. Tomov, direktor preparandije jednim kratkim govorom. Poslije njega predložio je g. M. Kalmeta jednu listu koja je poslije male diskusije primljena.

Izabrana su slijedeća gospoda:

Upravni odbor:

Tomov dir. prep., Andjelić Anka, Slavić A. sudac, Kovačević P. sudac, Dr U Basioli, pop Zelić, Pavletić, Soljan, Brkić uč., Kacijan, Guberina S., Zorić S., Belamarić, Grizelj J., Paić I., Santini I., Rosa L.

Nadzorni odbor:

Bogić D., Žmikić V., Beloti T., Novak U., Soljan I.

Nastavnički savjet:

Dir. Trivo, i profesori Maly tajnik, Ružević blag., Mačić i Galvagni.

Na kraju je g. Dr Pasinu iskazana blagodarnost za ustrajan rad, te mu je izraženo opće priznanje.

Prigodom smrti bivšeg direktora Svetislava Banice

Op. Ur. Od jedne mlade učenice primili smo slijedeće retke, povodom smrti Svetislava Banice. Ovo par redaka, napisanih od jedne njegove učenice, najbolje pokazuju, koliko je pokojnik bio omiljen kod djaka.

Srca su skrhana bolom. Potoci suza teku niz naša mlada lica. Vedre duše naše pomutiše se i groznu od boli na pomisao da smo izgubili svog bivšeg direktora koji je plemenite ideje gajio za nas, sve jednako ljubio, svakoj našoj duši bio blizak, zalazio u nutrinu njenu i usađivao sve lijepo i korisno, iskrena đačka srca nada sve volio. Kratko je vrijeme bio medju nama ali mnogo za nas poradio. Nenadana smrt strašnom kosom pokosi ga a nas baci u očaj, užas i bol. Iako je umro, ostavio je svoje neprocjenjive zasluge za sve nas. Svirepe li smrti koja ga ote, neumitnog li dana koji osvanu nama tako mračan!

Posliednji harni zbogom neka primi od svojih bivših učenika i učenica Drž. Real. Gimn. u Šibeniku.

Slava mu!

Udario je konj u glavu

Osmogodišnju kćerku Jakova Žeravice iz Umljanovića kraj Drniša prošlog petka udario je konj tako nezgodno u glavu da je mala pala na zemlju oblivena krvlju. U nedjelju na veče dopremljena je u Banovinsku bolnicu u Šibeniku gdje je nad njom izvršena operacija. Nesreća se dogodila slučajno dok je dijete prolazilo pored konja. Stanje bolesnice je dosta teško, ali bez opasnosti po život.

U igri teško povrijedila oko

U nedjelju na veče dvije ćerke Marka Kulaša, težaka iz Zatona, Terezija stara 8 godina i Margareta stara 6 godina, ležale su na krevetu igrajući se. U jednom momentu mala Margarita zapalila je jednu žigicu i nesretnim slučajem pogodila sestru u lijevo oko te je nanjela teška ozledu. Mala Terezija dopremljena je jučer u ovdašnju bolnicu, te je na očnom odjeljenju pregledana i previjena.

POSKUPLJENJE KRUHA U ŠIBENIKU

Juče je poskupio kruh u Šibeniku i to crni za 0.25 din. a polubijeli i bijeli za 0.50 din. po kilogramu. Povodom ovoga poskupljivanja obratili smo se na pekarnu g. Šare, koja je zadnjih dana snabdjevala cijeli grad kruhom, uslijed poznatog štrajka pekara. Tu smo dobili slijedeće informacije: Cijene kruhu ovako poskupljene u većem dijelu države, kao i u Splitu, već se drže par mjeseca. Nedavno u samom Splitu došlo je opet do poskupljenja, uslijed, stalnog skoka cijene brašnu. Pekarna g. Šare povisila je zato cijenu, koja je opet niža nego na pr. u Splitu t. j. ona je sada onolika, kolika je bila u Splitu do nedavnog povišenja cijena.

Kako cijene brašnu i nadalje skaču, to se može očekivati da će kroz 15—20 dana cijene kruhu u Šibeniku opet poskupiti, ukoliko se povišenje cijene brašnu ne bude zaustavilo.

Ovo nije ni najmanje utješna stvar jer već i sadanje povišenje cijena dosta pogađa građanstvo.

SPORT

„Osvit" u Sarajevu

„Slavija" (Sarajevo) - „Osvit" 2:0 (0:0)

U prošlu subotu odigrana je ova utakmica za liga prvenstvo, te se završila očekivanom pobjedom „Slavije". „Osvit" nije dao dobru igru. Jedini je Fančević zadovoljio. Ovaj rezultat se ipak može smatrati kao uspjeh obzirom da se je igralo u Sarajevu. Osim Fančevića zadovoljio je još Sunko i Rončević I.

„Hajduk" (Sarajevo) - „Osvit" 3:1 (0:0)

Drugog dana t. j. u nedjelju Osvit je igrao sa Hajdukom. U ovoj utakmici je igrao znatno bolje te je naročito u I. poluvremenu propušteno dosta šansa. Ovo je, izgleda, dosta uticalo na moral igrača tako da su u II poluvremenu popustili, te je inicijativu preuzeo „Hajduk".

Unatoč izgubljenih utakmica Osvit je ostavio dobar utisak kod sarajevske publike.

— — —

„Osvit" rez. — „Šibenik" 0:0

U nedjelju se na Šubićevcu odigrala prijateljska utakmica između gornjih momčadi, te se poslije obostrane slabe igre završila nerješeno. Igra je bila dosta neinteresantna i bez nekih naročitih kombinacija.

Sudio je g. Nikica Košta.

Rješen spor između Mjesnog odbora J.N.S. i Općine

Svojevremeno je bilo došlo do jednog interesantnog spora između Mjesnog odbora J.N.S. s jedne strane i gradske općine s druge strane u pogledu prostorija na Poljani kralja Petra. Ove prostorije općina je bila izdala G.Š.K. „Osvitu" a ovaj je jedan dio prostorija prepustio u podnajam Mj. Odboru J. N. S. Međutim nekoliko dana pred izbore od 5 maja pred sjednik općine izdao je nalog da se ove prostorije deložiraju. Mada su se članovi J.N.S. bili oprli deložaciji, pošto za nju nije postojala sudska odluka, općinski organi su ipak uspjeli silom da je izvrše.

Poslije ovoga Mj. odbor J.N.S. podnio je tužbu Sreskom sudu ali je ista odbivena. Protiv ove odluke J.N.S. je podnio utok na Okružni sud, koji je juče prihvatio zaključak kojim se preinačuje odluka sreskog suda i tužba J.N.S. u cjelosti prima. Time je općina osuđena da ustupi prostorije Mj. Odboru J.N.S. i da plati parničke troškove.

Tužilačku stranu zastupao je adv. priprav. g. Milivoj Grubišić, a tuženu g. Dr. Marin Cindro.

Obustava pekarskog štrajka

Pekari Šibenika, koji su još prije nekoliko dana stupili u štrajk zbog dodjeljivanja dozvoli g. Šari za proizvodnju kruha, riješili su da štrajk obustave, te će sa današnjim danom opet otvoriti svoje radnje. Do ove obustave štrajka došlo je ne zato što im je udovoljeno, već zato što oni smatraju da je iluzorno i dalje štrajkovati kada su od toga oni sami trpili najviše štete. Inače, prema njihovim izjavama oni će i nadalje nastojati da postignu ono radi čega su bili stupili u štrajk.

Uredništvu „Tribune" Šibenik

Pozivom na čl. 26 zakona o štampi moli se Uredništvo da izvoli donjeti u roku predviđenom u čl. 27 istog zakona slijedeći i s p r a v a k:

U Vašem listu „Tribuna" br. 276 od 1. X. ov. g. tiskan je na trećoj strani u prvom stupcu članak pod naslovom „Kada će se stati na put neurednostima na pošti" u kojem je ukazujući na neurednostim pošte navedeno da je zadnji broj „Tribune" stigao u Knin tek u nedjelju ujutro, i oko 11 sati podijeljen i ako je u Šibeniku predata pošti još u petak na veče.

Ova tvrdnja ne odgovara istini. Iz poduzetih izvida kod ove i kninske pošte utvrdjeno je, da je broj „Tribune" koji je predat pošti u Šibeniku u petak na veče dne 27 septembra cv. god. isporučen pretplatnicima u Kninu u subotu dne 28 istog mjeseca oko 12 sati, a ne u nedjelju ujutro u 11 sati kako se to krivo tvrdi u citiranom napisu.

U Kancelariji one pošte prileži 10 komada izjava samih pretplatnika iz Knina da su pomenuti broj „Tribune" primili redovito i bez zakašnjenja u gore označeno vrijeme.

Iz kancelarije pošte Šibenik.

Upravnik: u. z. Knežević v. r.

————

Op. ur. Članak koji se sada ispravlja nismo mi napisali bez ikakvog osnova. Pretplatnik nam je tako javio, a mi nemamo razloga da mu ne vjerujemo. Uostalom daće i on, vjerovatno, svoju riječ.

Nesreća u rudniku

U nedjelju ujutro oko 6 sati u jednom oknu rudnika Adrie bauksit desio se jedan nesretan slučaj. Radnik Lukavac Jandrija Petrov iz Topljana star 20 god. nalazio se u rovu na dubini od oko 200 metara kada se jedan veći komad rude iznenada odvalio i pao mu na glavu nanevši mu tešku ozlijedu. Ostali radnici priskočili su u pomoć okrvavljenom Lukavcu te ovaj odmah dopremljen u Banovinsku bolnicu u Šibeniku gdje je nad njim izvršene operacije.

Čudna obrana naših srednjoškolaca

U mjesnom „Katoliku" od 13 X t.g. neki g. S. brani šibenske đake koji su kažnjeni ukorom direktora, jer su bez ičije dozvole prisustvovali sprovodu Dr. Š. Vlašića, odvjetnika i kod prošlih izbora kandidata na listi Dr. V. Mačeka.

Kad bi g. S., a s njim i mnogi drugi, upotrebljavali malko manje superlativa u ocjenjivanju naših ljudi i prilika, imali bismo manje velikana, ali i manje „žrtava i mučenika" koje treba braniti onako očajno kako to čini g. S. U njegovoj obrani koja je pisana — kako bi rekao Starčević — „za opseniti prostotu", koliko ima tvrdnja — toliko ima neistina.

Učenici koji su prisustvovali rečenom sprovodu s dozvolom starješina ili jer nijesu za vrijeme sprovoda imali nauke nijesu kažnjeni, niti ih je tko pozvao na odgovornost, što su odali pošta pok. Dr. Vlašića.

Nije istina — kako smo upućeni — da je itko od g.g. profesora tražio izgon iz škole svih đaka koji su sudjelovali sprovodu, pa nije trebalo ni zalaganja nekolicine — kako to „Katolik" hoće — uviđavnih nastavnika da bude odbijen zahtjev „onih koji su htjeli izgonom iz škole upropastiti budućnost naših đaka". Gospoda su profesori svi bili uviđavni te su prema svojim učenicima postupali kao odgojitelji a ne kao suci. Samo jedan nastavnik nije u sudjelovanju đaka na sprovodu vidio čin pijeteta, ali je unatoč tome predlagao da se posve pređe preko toga.

Gledajući prilike oko sebe vidimo da ima grijeha i na jednoj i na drugoj strani — peccatur intra Iliacos muros et extra — pa bi bilo poželjno da nam budućnost omladine, a s njome i naroda, bude više na srcu i na djelu negoli na jeziku.

—G—

DA POČAŠTE USPOMENU blpok. Marije Antić, darovali su u fond Osvita gg. Bakotić B., Frua A. po dinara 50.—, Junaković A., Berić R., Živković K. i Baica M. po din 20.—, Grizelj I. i Matulović J. po din. 10.—

Da počaste uspomenu blagopk. Antice Maričić, darovali su gg. Bakotić B., Frua A. i Baica M. po dinara 50, Berić R., Živković K., Rončević P. po din 20.—, Grizelj I., Matulović J. i Belamarić S. po din 10.— Darovateljima uprava najljepše zahvaljuje.

G.đica ZRNKA GRIMANI i g. Ivan Antunac, dipl. prav. vjenčali su se jučer ujutro. Čestitamo!

G.đica SRIKA KOKOT iz Dobove i naš sugradjanin g. Boris Koštan šef poreske uprave u Starigradu, vjenčani su 6 t. m. Čestitamo!

IZ POLICIJE

Ovdašnje Pretstojništvo Gradske policije zabranilo je sakupljanje priloga svešteniku Zahariju Dimitrovu zato što nije imao potrebne dozvole. Ovaj svještenik sakupljao je priloge za zidanje neke škole sv. Save u Mesopotamiji i zato je nosio neku knjigu u kojoj su se darovaoci upisivali.

MORNARSKA GLAZBA, koja je nedavno pojačana, održala je u nedjelju prije podne vrlo uspjeli promenadni koncert u gradskom perivoju. Bogati i birani program izveden je odlično, te je brojna publika aplauzom nagradila lijepo izvođenje.

Sokolski slet u Kninu

U nedjelju je u Kninu održan Okružni slet kninskog okružja sokolske župe Šibenik—Zadar. Iza dočeka gostiju bila je velika povorka kroz grad koji je sav bio okićen zastavama i zelenilom. Na sletištu staresina g. Dr. Č. Novaković održao je kraći govor. Izmedju ostalog sjetio se i blagopokojnog Viteškog Kralja i Njeg. Vel. Kralja Petra II te je pozdravio sve prisutne i zahvalio se svima na odazivu.

Poslje podne su pročitani rezultati natjecanja koje je održano u subotu. Odjeo Knin zauzeo je prvo mjesto sa 90 posto bodova a od seoskih četa prva je odio Kovačić sa 78 posto bodova.

Pred velikom masom svijeta koja je ispunila stadion održan je slet čiji se program, bogato i raznovrsno sastavljen, sastojao iz 15 točaka. Sve točke su bile odlično izvedene i srdačno pozdravljene od prisutne publike. Izmedju mnogih sokolskih četa koje su sudjelovale treba istaći četu iz Drvara koja je bila brojno zastupljena kao i sokoli iz Gornje Savice u Bosni, koji su došli sa posebnim vozom.

Na veče je bila igranka i pučka zabava uz učešće vojničke glazbe i sokolskog zbora pod vodstvom gosp. Mudrića.

Šibensko sokolstvo društvo sudjelovalo je u malom broju, radi pomanjkanja dobrih saobraćajnih veza.

GVOŽĐARSKA RADNJA
Ivan Relja i drug
— ŠIBENIK —
Zagrebačka ulica 114.
Bogato skladište svih vrsta peći i sparherda za domaću uporabu
Skladište noževa za brijanje

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI ELIXIR
KUĆA UTEM. GOD. 1861
ZDRAVSTENI GORKI LIKER SVJETSKOG GLASA

Proizvadja jedino
R. Vlahov
ŠIBENIK

Staklene okvire (ramove) rabljene za djeljenje prostorija ili slično u staklu traži se.

Tamburine — (sjedalice) rabljene, u dobrom stanju nekoliko komada traži se

Kupujem jednu rabljenu električnu peć za grijanje od 220 volti. Ponude dostaviti poštanski pretinac 46 Šibenik.

Godišnjica Kraljeve smrti

MANDALINA

Deveti oktobra o. g. dan kobne smrti našeg Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja prošao je u mjestu u općoj žalosti. Mandalinom je vladala turobna tišina, a kuće zavite crninom ili okićene jugoslavenskim zastavama na pola stijega.

U mjesnoj crkvi bila je u 8 i po misa a u 9 pomen Velikom Kralju Mučeniku. Crkva je bila prepuna školske djece i naroda, koji su došli da odadu poštovanje i zahvalnost svom preminulom Vladaru. U crkvi je bio podignut lijep katafalk sa slikom blpk. Kralja, okićenom cvijećem i zejenilom. Sokolske kategorije, osim odaslanstva, morale su ostati pred crkvom radi pomanjkanja prostora. I u školskoj dvorani bila je pozornica vrlo lijepo uređena cvijećem, zelenilom i sagovima. Slika Kralja Mučenika bila je ovita vijencem svježeg cvijeća, a ispod nje je gorilo kandilo.

Sokolsko Društvo — Mandalina i malo je zbor svih svojih kategorija i članstva na ljetnom vjezbalištu u 8 s. odakle su krenuli u crkvu na Misu i na pomen pa onda u 9 i po na svečanu sjednicu. Dvorana je bila prepuna, pa su mnogi morali stajati u dvorištu.

Program svečane sjednice bio je slijedeći:

I. Otvor sjednice.

II. Predavanje o Viteškom Kralju Ujedinitelju.

III. Deklamacija: Tvorcu Jugoslavije.

IV. Provedenje akcije socijalnog fonda i sokolski post.

V. Završetak sjednice.

Vrlo lijepo predavanje održao je starešina brat Vlahović o životu i radu Velikog Kralja, o uzrocima i posljedicama njegove smrti, o zaslugama Njegovim za naše oslobođenje i ujedinjenje. Osobito je istakao njegovo mišljenje o sokolu i razne izjave u korist rada, zadaća i svrhe ove narodne i slavenske ustanove.

Recitovao je vrlo lijepo brat Omer Krpo. I predavanje i deklamacija djelovale su tako uvjerljivo i ganutljivo, da su mnogi, — pa i odrasli ljudi — proplakali.

Posebni je odbor raspredavao sokolska srca. Određeno je i upućeno članstvo kako da se provede sokolski post.

Oduševljeno se klicalo „Slava“ Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju i „Živio“ Njegovu Veličanstvu Kralju Petru II.

Svečanoj sjednici prisustvovalo je preko 200 članova i nečlanova.

SILBA

Svečana sjednica Sokolskog Društva — Silba

U srijedu 9 oktobra prilikom prve obljetnice tragične smrti Blagopokojnog Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja, održalo je Sokolsko društvo Silba svečanu sjednicu u svojim prostorijama.

Za ovu prigodu, imala je dvorana naročito svečani, ali uz to i tužan izgled: slika Velikog Pokojnika, opletena je trnjem, a ispod slike nalazio se lovor vijenac. Ispred slike bilo je goruće kandilo, a po zidovima mnogo napisa — riječi blpk. Kralja upućene Sokolima.

Sjednicu je otvorio brat T. Kuljerić, koji je u dužem govoru prikazao život i rad, te tragičnu smrt neumrlog Kralja Ujedinitelja. Naročito je pak istakao veliku pažnju i ljubav, kojom je Blagopokojni Kralj obasipao Sokole, te nadu koju je polagao u Sokolstvo. Na kraju pozvao je prisutne na dva minuta šutnje, u znak pieteta prema Velikom Pokojniku.

Nakon toga uzeo je riječ brat Dr. Z. Pakušić, te je govorio o velikim djelima Blagopokojnog Kralja za napredak i veličinu Jugoslavije, istaknuvši i težak gubitak za naš narod smrću Kraljevom.

Dalje je društveni pjevački zbor otpjevao pjesmu „Mrtvom Kralju“, a na rastajka sestra Lina Babić, deklamovala pjesmu „Molitva mladeži“.

Na kraju vršila se prodaja Sokolskih srca — u korist „Socijalnog fonda Viteškog Kralja Aleksandra I“.

—t—

BENKOVAC

Na dan prve godišnjice najtužnijeg dana u životu svakog današnjeg Jugoslovena; onoga dana kad je žrtvom tragičnog udesa nestalo s ovoga svijeta Tvorca velike Jugoslavije, Najvećeg vojskovodje skorašnje prošlosti; mudrog narodnog Vođe i svjetskog Mirotvorca, blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, ova varošica davalà je osobito tužnu sliku.

U duši kao granitna stijena čvrstog jugoslovenskog gradjanstva vrzlala se je ovoga dana užasna misao, da je upravo pred godinu dana prestalo kucati Njegovo plemenito srce i da su ugasnule Njegove lijepe oči.

Istaknuta crnina izmiješana s tužnim narodnim trobojkama na po stijega, oke kojih se je vio crni flor, pa još pominjanje Velikog pokojnika za vrijeme tužnih pomena u bogomolijama razdiralo je srce ništa manje nego prošle godine, kad smo Ga duhom pratili na Oplenac.

Pa i sva selà u ovamošnjoj okolini provela su današnji dan u tuzi. Na svim crkvama zvonilo je mrtvačko zvono. Narodni učitelji sazivali su u škol. dvorane školsku djecu, te su njima i prisutnom narodu održali prigodno tužno slovo.

Ukratko, iz svega se je dalo vidjeti koliko je ovaj kraj volio svoga neprežaljenog Kralja Heroja, i koliko se osjeća nesretnim što je morao da preživi ovo veliko iskušenje, a istodobno i jedina volja svakoga da samo započetim putem Kralja Mučenika treba ići i unaprijed do konačnog uspjeha, jer samo ovaj put vodi do narodnog i državnog napretka.

Čuvaćemo Jugoslaviju!

Licitacija za opskrbu bolnice u Biogradu n-m

Na dan 5. novembra t. g. u 11 s. prije podne, održaće se u kancelariji bolnice druga ofertalna licitacija za slijedeće nabavke: a) govedine i teletine, b) mlijeka, c) kruha, d) svih ostalih živežnih namirnica t. j. tjestenine, pirinča, šećera, kave, svinjske masti, maslinovog ulja i t d. te sode kristalne, sapuna i petrolja, a za vrijeme od 15. novembra 1935. do 31 marta 1936 godine.

Kaucije treba da budu predane blagajni bolnice najkasnije do 10 s. dana licitacije.

Kaucija za meso iznosi D. 3000.-, za kruh Din 1000.-, za mlijeko Din 1200. , za sve ostale životne namirnice i druge stvari Din 1550.—

Strani državljani plaćaju dvostruki iznos.

Uslovi za ovu licitaciju mogu se vidjeti i dobiti u kancelariji bolnice za vrijeme uredovnih časova.

Biograd n/m, 11. oktobra 1935.
Br. 1286. Uprava Banovinske bolnice »Kralja Aleksandra I.« u Biogradu n/m

Upravnik bolnice:
Dr. BARIŠIĆ, s.r.

Uplatnice pošt. ček. zavoda svima su već dostavljene, pa molimo da nam oni koji duguju odmah doznače pretplatu e da ne budemo definitivno prisiljeni obustaviti šiljanje lista i utužiti za dužnu svotu, *svakoga onoga koji redovito prima list i ne plaća.*

Parobrodarska veza Silbe sa Sušakom

Posljednje je vrijeme održana anketa za uredjenje novog plovidbenog reda, i mi smo sa ne malim interesom pratili taj rad i očekivali rezultat, jer smo se sa punim pravom nadali, da će on i nama donijeti bar nešto. Ali smo se na žalost i ovoga puta ljuto prevarili. — Prešlo se jednostavno preko naših skromnih, i potpuno opravdanih zahtjeva. I sada slobodno možemo zaključiti, da se Silba namjerno zapostavlja! Zar su bili preveliki zahtjevi Silbe, kada je tražila, da se ispravi nanešena joj nepravda, naime da se ponovno uvede pruga br. 9 Sušak—Ulcinj na povratku iz Sušaka?!

Uvodjenjem ove pruge, bilo bi se u glavnom riješilo ovo za Silbu tako važno pitanje. Jer pitamo se, što će biti ove zime, kada one, po običaju, traje bura ili jugo po petnajest i dvadeset dana, te parobrod pruge br. 15 Sušak—Rab—Olib ne pristane kroz sve ovo vrijeme u Silbu? Putnici iz Sušaka t. j. svi koji putuju sa sjeverne strane prema Silbi, upućeni su na Šibenik ili Preko i odatle se pak moraju vraćati 30 ili 70 milja natrag u Silbu. Jasno je, da preko zime ne godi nikome ovakova „šetnja“, a to je konačno skopčano i sa mnogo većim troškom, da i ne spominjemo gubitak vremena.

Ako pak sada već nije moguće mijenjati vozni red radi pruge broj 9, a da se bar djelomično uredi ovo pitanje, zašto se nebi naredilo, da parobrodi pruge 15 pristaju na zapadnu stranu Silbe, kada nije moguće, radi nevremena, pristati na sjevernu? Svojevremeno je objašnjeno nadležnima u molbi, kako je pristajanje parobroda, na zapadnu stranu, sada olakšano, time, što je nedogradjeno pristanište. Ali se je u zadnje vrijeme već par puta dogodilo, da je parobrod produžio u Olib i ako je bilo za Silbu nekoliko putnika i robe.

Jasno je, kolika se šteta nanaša ovako ovome kraju. Držimo, da će nadležni uvidjeti potrebu i opravdanost našeg zahtjeva, te konačno doći bar u ovome na ruku, a to time, što će narediti pristajanje pruge broj 15 — u slučaju nevremena — na zapadno pristanište u Silbi.

T. K.

Drzak napadaj na mjesnog učitelja u Pakoštanima

U ponedjeljak 7 ov. mj. u 4 sata poslije podne vraćao se iz škole u svoj stan mjesni učiteli Mihovilović Ivan.

Kad je bio samo još nekoliko koračaja udaljen od svog stana, na mjestu t. zv. Pijaci pred očima dežurnog žandara i stotinu seljana, približilo mu se nekoliko seljaka, a trojica od njih, bez prethodnog objašnjavanja uhvatili su spomenutog učitelja za ledja i strijelovitom brzinom oborili ga na zemlji, te nemilice sva trojica stala udarati nogama gdje je tko stigao.

To divljačko i ogavno udaranje trajalo je 4—5 minuta, a da se za to vrijeme nitko nije usudio da pritekne nesretniku u pomoć.

Kad su napadači vidili, da napadnuti ne daje skoro nikakvih znakova života, udaljili su se usprkos prisutne žandarmerije.

Nakon toga napadnuti se nije mogao od zadobivenih udaraca ni maknuti, te je uz velike napore njegove žene, djece i brata bio prenešen u svoj stan gdje i do danas nepomično leži u krevetu, pa je kvjerojatno da neće moći preboljeti, po mišljenju ljekara.

Kao nimalo opravdani i jedini uzrok ovakvom razbojničkom napadaju bila je suprotna politička opredjeljenost.

N. G.

Štampa: Odilk, Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Sibenik. Urednik: Milan Radojković Izdavač: Stanislav Vitaliani